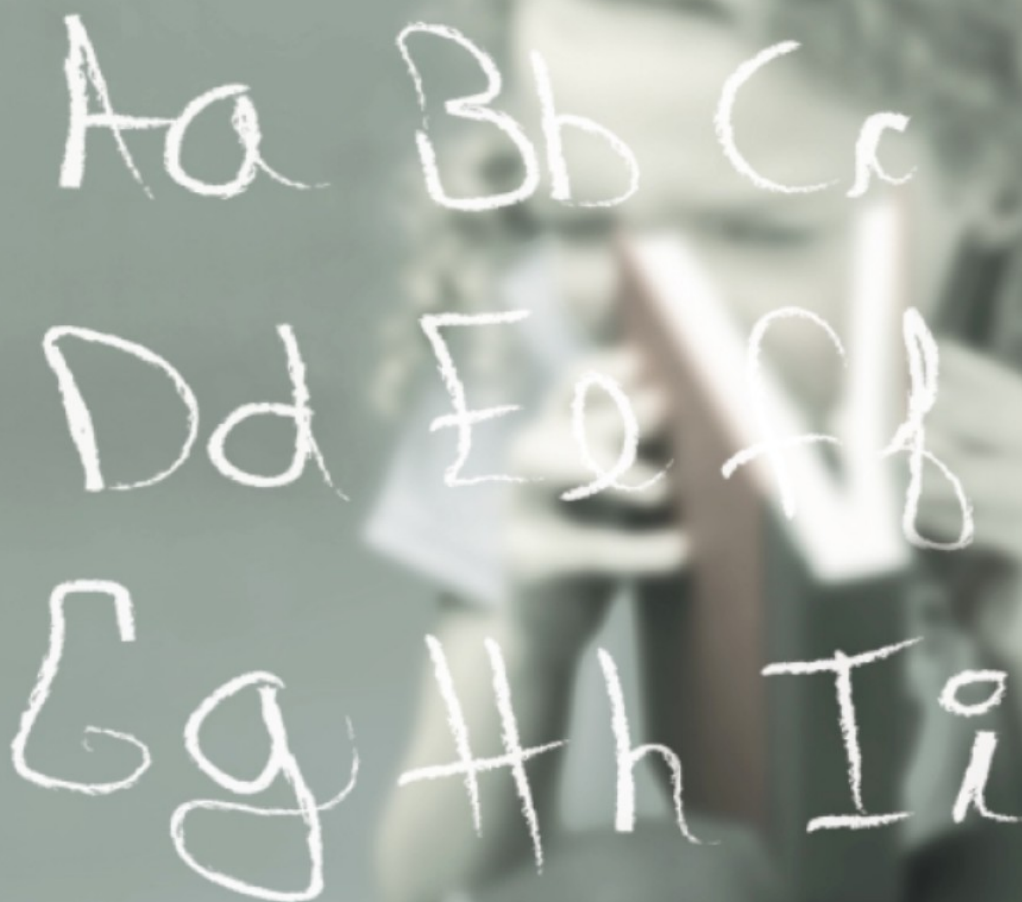

MEDIO RURAL GALEGO A NECESIDADE DUNHA RESPOSTA EDUCATIVA

I ENCONTRO DE DEBATE

27 e 28 de outubro de 2006

Museo Pedagógico de Galicia. Santiago

ORGANIZA

Nova Escola Galega

INFORMACIÓN E INSCRIPCIÓN

Nova Escola Galega. Apdo. 596 Santiago de Compostela
Tlf./Fax 981 56 25 77. neg@mundo-r.com • www.nova-escola-galega.org

COLABORAN

XUNTA DE GALICIA
VICEPRESIDENCIA

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

Organizado por Nova Escola Galega celebrouse, os pasados días 27 e 28 de outubro e na sede do Museo Pedagóxico de Galicia (Santiago de Compostela), o Iº Encontro de debate: *“Medio rural galego. A necesidade dunha resposta educativa”*.

O Encontro conseguiu reunir por primeira vez nun mesmo foro de debate a profesorado das escolas unitarias, dos colexios e dos institutos, coa finalidade de abordar a problemática da educación no medio rural desde unha perspectiva global.

Así mesmo, os e as asistentes tiveron oportunidade de debater con representantes do goberno galego - en concreto das Consellarías de Educación, de Medio Rural e da Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar - a situación actual do medio rural e as perspectivas de futuro en base ás liñas de acción política que foron expostas.

O Encontro, que contou tamén coa presenza de colectivos pedagóxicos e organizacións sindicais que desenvolven un traballo conxunto na Mesa de Educación no Rural, serviu para demandar unha nova acción política centrada na sostibilidade do medio rural, e ofrecer vías de solución á marxinación educativa que –aínda nos nosos días- padece o alumnado do medio rural.

A modo de síntese achéganse as seguintes conclusións:

1. Demandar do goberno galego no seu conxunto e do Parlamento unha política sobre o medio rural de carácter integral, que sitúe esta problemática de maneira prioritaria como unha das apostas estratéxicas da acción política.

2. Instar o apoio das distintas consellarías e das universidades galegas para afondar no coñecemento do medio rural nos seus diferentes ámbitos, a través de iniciativas de investigación e estudos de distinto carácter (socioeconómico, antropolóxico, educativo...)

3. Reclamar unha sensibilidade distinta sobre o papel da institución escolar neste medio, posibilitando repensar a idea de escola desde parámetros propios e non desde a aplicación mimética de modelos urbanos. Neste senso, e mentres non exista unha planificación con formulacións específicas para o medio rural, reclámase da administración educativa que conxele a política de peche de escolas unitarias e que dote dos recursos humanos e materiais necesarios a todos os centros escolares, de maneira que calquera neno ou nena poida ser escolarizado no seu propio medio nas mesmas condicións de calidade. Da mesma maneira debe avanzarse no recoñecemento dos dereitos laborais do profesorado que traballa no rural.

Consonte coas propostas da Mesa de Educación no Rural en relación coa defensa dun plano específico de actuación no rural, compre subliñar os seguintes aspectos:

Unha planificación consecuente cos principios dunha educación de calidade e integrada nun proxecto global de desenvolvemento do mundo rural galego ten que partir de analizar con rigor e recoñecer os erros cometidos nas anteriores décadas. Só desta maneira se pode tomar conciencia da necesidade dunha transformación e deseño dun novo modelo, tal e como veñen facendo algunhas comunidades autónomas que acreditan e apoian as posibilidades da escola rural.

Os criterios nos que debe apoiarse esta nova planificación fan referencia á necesidade de:

- Diseñar unha política educativa que responda á diversidade do país e ás necesidades dun equilibrio social, territorial, cultural e económico, antepoñendo as necesidades vitais de pervivencia digna/ sostenibilidade do mundo rural ás medidas de “racionalización administrativa”, que se traducen, invariablemente, no aforro de recursos.
- Priorizar a resposta aos dereitos da infancia a recibir atención educativa no seu medio durante as primeiras etapas, así como recoñecer a función social da escola no seu papel de dinamizadora das comunidades rurais. Isto require asumir un novo modelo de escola heteroxénea en canto a niveis. Un novo perfil de escola cunha apropiada organización e unha debida dotación compensatoria de profesorado e dos recursos educativos propios deste século XXI.
- Recoñecer a valía pedagóxica da escola rural, en canto referente e pioneira de avances pedagóxicos na renovación dos sistemas educativos e na dinamización das comunidades rurais.

- Reformular por parte da Administración educativa a atención á etapa 0-6, integrando plenamente no sistema educativo o ciclo 0-3, e dotando as escolas infantís e os centros escolares en xeral dos servizos complementarios indispensables para facer posible a conciliación da vida laboral e familiar, dada a vantaxe que suporían estas medidas para fixar e manter a poboación no medio rural.
- Elaborar, a escala de Galicia, un mapa escolar que contemple para cada zona ou comarca todas as necesidades educativas desde os cero anos ata a idade adulta. Isto suporía unha reestruturación a distintos niveis, novos xeitos de organización e a optimización de recursos hoxendía infrautilizados.
- Dotar de medios económicos e recursos suficientes, como o transporte, as redes escolares para asegurar as necesidades compensatorias precisas para grupos reducidos de alumnos/as: intercambios, rotación de encontros programados, visitas...
- Facilitarlle ao profesorado a actualización permanente de cara a garantir a súa capacitación nos novos modelos de organización intra e interescolar.
- Innovar na formación do profesorado de cara a novos xeitos de traballo. Isto supón deseñar, dentro dos plans de formación inicial e permanente do profesorado, un modelo que integre unha preparación específica para traballar no medio rural.
- Dignificar o labor dos profesionais que exercen no medio rural e valorar o seu traballo. Recoñecerlle os debidos dereitos laborais ao profesorado e regularizar as condicións de transporte aos itinerantes.

4. Repensar a escola en relación ás necesidades específicas do medio rural pasa por implementar medidas de carácter curricular. Na situación actual de modificacións curriculares por mor do desenvolvemento da Lei de Ordenación Educativa (LOE) solicítase que os deseños curriculares, partindo dunha idea de escola realmente inclusiva, incorporen a perspectiva rural.

5. Desde unha perspectiva de colaboración e de creación de sinerxías, solicítase das distintas consellarías e departamentos implicados na acción educativa no medio rural a apertura e mantemento de canles de interlocución de carácter estable cos colectivos e organizacións que durante décadas veñen construindo, de maneira seria e rigorosa, alternativas de traballo pedagóxico no medio rural, co obxecto de posibilitar un seguimento das liñas de acción política que sexan de aplicación e de dar a coñecer, a modo de “boas prácticas”, experiencias de riquísimo valor pedagóxico .

6. Instar ás universidades galegas a que aproveiten a oportunidade do próximo cambio de plans de estudo, para introduciren en todas aquelas titulacións do campo pedagóxico (maxisterio, educación social, pedagogía, psicopedagogía...) unha formación específica en relación co traballo educativo no medio rural.

7. Reafírmase a vontade de seguir mantendo relacións de colaboración con distintos colectivos e organizacións do conxunto do Estado e doutros países, a fin de intercambiar información e experiencias sobre a educación no medio rural.

Santiago de Compostela, 28 de outubro do 2006.

Inauguración do Encontro. De esquerda a dereita: *María José Pérez Mariño*, directora xeral de Ordenación e innovación educativa; *Xosé Lastra Muruais*, presidente de NEG; *Xosé M. Malheiro Gutiérrez*, responsable de comunicación no secretariado nacional de NEG.

Mesa redonda: *O goberno galego diante dos retos educativos dun medio rural en transformación.* De esquerda a dereita: *Claudio López Garrido*, subdirector xeral de Formación e transferencia tecnolóxica (Consellaría de Medio rural); *José Manuel Mouriz Cabalo*, subdirector xeral de Centros (Consellaría de Educación); *Carme Adán Villamarín*, secretaria xeral de Igualdade (Vicepresidencia); *Xosé Lastra Muruais*, presidente de NEG.

Mesa redonda: *O goberno galego diante dos retos educativos dun medio rural en transformación.* De esquerda a dereita: *Claudio López Garrido*, subdirector xeral de Formación e transferencia tecnolóxica (Consellaría de Medio rural); *José Manuel Mouriz Cabalo*, subdirector xeral de Centros (Consellaría de Educación); *Carme Adán Villamarín*, secretaria Xeral de Igualdade (Vicepresidencia); *Xosé Lastra Muruais*, presidente de NEG.

Mesa redonda: *Alternativas de intervención educativa no medio rural galego. As propostas da Mesa Galega de Educación no Rural.* Organizacións presentes: ASPG, Preescolar na casa, STEG, NEG, Lois Ferradás (moderador, NEG), CCOO, CIG, UXT.